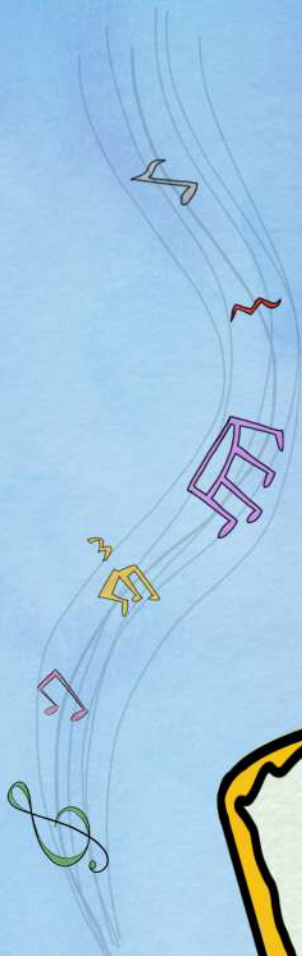

CASHALADA cia.
Festival dels Horts
Presenten

La
Botigueta
dels **Contes**

Un Temps de Fantasia

IDEA ORIGINAL: ANTONIO GALERA, NOËLIA PÉREZ CERVANTES
DIRECCIÓ, TEXT, INTÈRPRET: NOËLIA PÉREZ CERVANTES
DIRECCIÓ MUSICAL, INTÈRPRET: ANTONIO GALERA
ESPAI SONOR, ASSESSORAMENT MUSICAL: JOSEP ZAPATER

FESTIVAL dels
HORTS

AJUNTAMENT
PICÀNYA
www.picanya.org

GENERALITAT
VALENCIANA
Vicepresidència Primera i
Conselleria de Cultura i Esport

DIPUTACIÓ DE
VALENCIA
Àrea de Cultura

Clemente
PIANOS

Índex

Què és La Botigueta dels Contes?	2
Introducció	2
Sinopsi.....	3
Acompanyeu-nos a La Botigueta dels Contes.....	4
Respecte al dossier didàctic	5
Fitxa artística.....	7
Informació Tècnica de l'espectacle	8
Repertori	8
Duració.....	8
Públic	8
Gènere.....	8
Idioma.....	8
Objectius Generals	9
Objectius Específics	10
Continguts.....	11
Continguts transversals	13
ANNEXOS	15
1. El repertori	15
2. Els Intèrprets	16
4. Llista de reproducció del repertori de l'espectacle.....	20
5. Les compositoras i els compositors.....	22
6. Els textos de les cançons del repertori	28

Què és La Botigueta dels Contes?

“La Botigueta dels Contes” és un conte musical que utilitza repertori clàssic francès de finals del segle XIX i principis del segle XX. Un espectacle teatral pensat per a xiquets i xiquetes a partir de primer cicle de primària. Amb una posada en escena màgica, la seua música en directe crea una poètica i un imaginari únic que captiva des del primer moment.

Introducció

“La Botigueta dels Contes” és una creació conjunta de la companyia Cashalada i el Festival dels Horts. És un espectacle teatral-musical amb una fórmula narrativa i una posada en escena que dona espai al públic, tant l’infantil com l’adult, perquè puguem emprendre el seu propi viatge. L’experiència teatral i creativa en musicals infantils de la companyia Cashalada, guanyadora de dos Premis Max per “Tic-Tac” i “L’Aneguet Lleig”, es fa present en aquesta petita joia. La poètica teatral i la força del repertori clàssic elegit ens fan entrar en un temps de fantasia on tot s’atura, i així gaudir amb tots els sentits de la música, l’humor i la tendresa de l’espectacle. Hem volgut traslladar la nostra filosofia a un espectacle didàctic en el qual volem compartir amb la xicalla valors com la paciència, la calma, el respecte i la inclusió així com valors relacionats amb el reciclatge i la reutilització dels objectes, rebutjant el consumisme massiu.

“La Botigueta dels Contes” és un conte musical ideat per Noèlia Pérez Cervantes i Antonio Galera, que també són els intèrprets¹ de l’espectacle. A través d’una posada en escena plena de poètica, els xiquets i les xiquetes podran gaudir del que es

¹ A l'apartat d'annexos es troba un breu resum dels nostres intèrprets, [annex dos](#).

La Botigueta dels Contes
Un Temps de Fantasia

representa, però també, com quan es llig un conte, d'allò que el seu imaginari els aporta a la història.

La *playlist* musical és una selecció deliciosa, interpretada en directe, que inclou música de compositores i compositors francesos escrita a finals del segle XIX i principis del segle XX.

Més enllà de l'espectacle, com que està dirigit per a un públic a partir de primer cicle de primària, us proposem un dossier amb activitats per realitzar amb l'alumnat.

Sinopsi

En un carrer de París existeix una botigueta que amaga un preciós secret. Una botigueta on la música, l'alegria i la màgia sempre acompanyen a Colette, la seua botiguera, i a tots els seus objectes plens de fascinants històries. Un xiquet s'atura a la porta buscant un regal per a la seua germana i Colette el convida a passar. De sobte, un món de fantasia s'obri davant d'ell. Quin serà el secret de Colette? Quantes sorpreses i aventures viurem en aquesta botigueta màgica, divertida i musical?

Entra a la botigueta amb nosaltres, el conte va a començar!

Acompanyeu-nos a La Botigueta dels Contes

Com heu pogut llegir a la sinopsi, la nostra història ocorre en una botigueta on Colette ven objectes vells i peculiars. Un xiquet es deté davant l'aparador i, captivat per la simpatia de la botiguera, decideix endinsar-se'n a pegar una ullada. Té pressa, vol un regal per a la seua germana i el vol trobar ja! A simple vista, només veu objectes i artefactes vells, trencats i passats de moda que no tenen res a oferir-li.

Avui en dia anem corrents a tots llocs, amb l'aigua al coll, vivint amb presses. Però, gràcies a Colette, El Xiquet aprendrà que les coses sempre tenen la seua història, la seua música. El Xiquet aprendrà que cal observar, escoltar, i que, amb paciència i calma, el món que ens envolta es veu d'una altra manera.

Així, El Xiquet comença a descobrir tot el que té encara per a oferir una botzina de fononautògraf, allò que contenen els globus blancs i negres i la seua fascinant relació amb la lluna. També coneix a una maniquí generosa i és capaç de desxifrar una carta que brilla en la foscor per acabar trobant el jardí de les fades.

Colette, la botiguera, li mostrarà la importància de donar temps, "Un Temps de Fantasia" perquè les coses puguen mostrar allò que foren, o allò que poden arribar a ser. I, així, la seua tenda es transformarà en un espai d'autodescobriment i creació, on la precipitació desapareixerà, per a donar espai al Temps de Fantasia.

Respecte al dossier didàctic

Hem redactat aquest dossier didàctic com una proposta per a l'alumnat i professorat, tenint en compte tot allò que podreu escoltar i veure a l'espectacle. Per aquest motiu, la guia està pensada com un suport a les sessions prèvies i posteriors a l'espectacle "La Botigueta dels Contes", tot degudament indicat a l'apartat de les activitats proposades. Vosaltres com a professorat sou els que millor conegueu el vostre alumnat, les seues capacitats, les seues possibilitats i com pot reaccionar davant d'aquestes propostes². Per això, açò només és una guia, i per tant es poden seleccionar i adaptar els continguts a les necessitats específiques de l'alumnat.

Les activitats del dossier de l'alumnat estan separades en dos apartats: un per realitzar abans de l'espectacle (pàgines 5-29) i un segon apartat (pàgines 30 en avant) per realitzar després de l'espectacle. Us suggerim diverses activitats per apartat, presentades en ordre creixent de complexitat, deixant-vos marge així per utilitzar les que considereu més adients.

El tercer annex d'aquesta guia didàctica vol simplement introduir l'univers sonor del conte musical, per si el professorat vol escoltar o reconèixer alguna de les obres seleccionades i, si ho considereu adient, fer una proposta d'escolta d'alguna d'aquestes obres per a l'alumnat.

L'apartat "Sobre les compositoras i els compositors" del dossier de l'alumnat està relacionat amb les biografies de l'annex cinqué de la present guia didàctica. Pot servir

² Al ser un projecte de nova creació, les activitats de la guia didàctica no estan adaptades a l'alumnat amb necessitats especials i diversitat. Us agraiem que compartiu amb nosaltres qualsevol proposta de modificació de les activitats suggerides perquè es puga beneficiar la totalitat de l'alumnat amb necessitats especials i diversitat.

La Botigueta dels Contes
Un Temps de Fantasia

per a contextualitzar l'època històric-social i l'estètica musical francesa reflectida a la música de les compositores i compositors seleccionats.

La Botigueta dels Contes
Un Temps de Fantasia

Fitxa artística

Una idea original d'Antonio Galera i Noèlia Pérez Cervantes

Intèrprets: Noèlia Pérez Cervantes i Antonio Galera

Direcció, guió i dramaturgia: Noelia Pérez Cervantes

Direcció musical: Antonio Galera

Espai sonor: Josep Zapater

Il·luminació: Ximo Rojo

Escenografia: Rafa Rodríguez

Vestuari: María Fernández del Castillo

Caracterització: Mercedes Luján

Disseny gràfic: Josep Zapater

Fotografia i vídeo: David Rodríguez

Producció: Cashalada cia. i Festival dels Horts

Cap de producció: Miguel Torner Enguïdanos

Cap tècnic: Marcos Orbegozo

Distribució: Giragira Distribució

Col·laboren: Ajuntament de Picanya, Trasto Producciones i Clemente pianos.

Informació Tècnica de l'espectacle

Repertori

Músiques de G. Bizet, M. Bonis, L. Boulanger, C. Chaminade, C. Debussy, J. Offenbach, M. Ravel i E. Satie³.

Duració

50 minuts.

Públic

A partir de primer cicle de primària.

Gènere

Conte musical amb repertori clàssic francès.

Idioma

Espectacle en valencià amb moments musicals en francès.

³ El primer annex és un llistat del repertori. El tercer annex és una recopilació d'obres per endinsar-se a l'univers sonor del conte musical per si el professorat volguera aprofundir en l'estètica de les músiques de l'espectacle. L'annex quart és una *playlist* de reproducció del repertori.

Objectius Generals

- Desenvolupar les capacitats de l'escolta activa.
- Educar en valors mitjançant la música.
- Fomentar la paciència i el respecte.
- Promoure la inclusió i actituds de respecte.
- Fomentar la cooperació entre iguals.
- Demostrar les possibilitats de la música com a eina educativa transversal.
- Desenvolupar el sentit crític i la curiositat.
- Identificar diferents aspectes relacionats amb un consum responsable per preservar el Medi Ambient.

Objectius Específics

- Propiciar una experiència sensorial, mitjançant un conte musical, en un espai segur i creatiu.
- Reconèixer diferents emocions i poder identificar-les dins de la poètica musical i dramaturgic de l'espectacle.
- Desenvolupar el reconeixement auditiu a fi d'identificar melodies prèviament escoltades, treballades i interioritzades.
- Contextualitzar una època històrica concreta relacionada amb el repertori musical de l'espectacle.
- Conèixer compositors i repertori de la música clàssica francesa de finals del segle XIX i principis del segle XX des d'un primer apropament conscient.
- Desenvolupar conceptes teòrics bàsics del solfeig i del llenguatge musical.
- Identificar les diferents parts del piano, les característiques d'aquest i la seua tímbrica, adaptades prèviament al currículum de l'alumnat.

Continguts

- Promoció de l'escolta activa com eina per millorar la comprensió i enteniment de les manifestacions artístiques, tant a nivell històric com estètic i social
- Identificació i reconeixement de diferents gèneres musicals.
- L'elaboració de projectes interdisciplinaris per desenvolupar l'autonomia, la reflexió i la responsabilitat de l'alumnat.
- Desenvolupament de competències ciutadanes com el respecte, la inclusió i la diversitat.
- Promoció del plurilingüisme, en aquest cas valencià i francès. L'espectacle és en valencià, però hi ha moments on s'escolten cançons en francès. L'ús del valencià, tant en l'àmbit oral com escrit, es pot treballar amb les activitats proposades al dossier i es pot treballar el francès amb l'escolta, el vocabulari, la lectura i la pronunciació d'alguna de les cançons.
- Familiarització amb l'ús d'eines informàtiques per a la recerca de l'apartat més tecnològic de l'espectacle. En un moment de l'espectacle es fa una xicoteta menció sobre aparells i artefactes utilitzats per a l'enregistrament sonor i la seua posterior reproducció sonora.
- Introducció a les competències digitals com a recurs per a la recerca de tot allò relacionat amb el repertori de l'espectacle, les biografies de les compositores i compositors i el seu context històric⁴.

⁴ L'annex cinqué està dedicat a una breu biografia de les compositores i els compositors del repertori seleccionat.

La Botigueta dels Contes
Un Temps de Fantasia

- Foment de l'educació ambiental per parlar dels objectes que hi ha a la botiga. Al llarg de l'espectacle es tracten temàtiques relacionades amb el reciclatge, la reutilització i la societat de consum.
- Tractament de la importància del silenci a la música durant l'escolta, fonamental per a l'alumnat com a espectadors per poder tractar amb respecte als intèrprets.
- Tractament de la importància del silenci a la música com a recurs expressiu.
- La interiorització de conceptes musicals bàsics relacionats amb la dinàmica i agògica, mitjançant instruments, la veu i la teatralització.
- L'aprenentatge de conceptes organològics bàsics del piano acústic modern.

Continguts transversals

Els continguts transversals són elements vehiculars i d'unió entre el currículum acadèmic, el currículum vital i el desenvolupament i la interacció del mateix alumnat amb la societat i amb ells mateixos. Aquests continguts contribueixen a l'educació integral, a la socialització, l'autonomia i la participació, sent l'escola un dels pilars bàsics d'aquests punts d'unió, trobada i projecció.

El caràcter globalitzador dels continguts transversals permet una formació de l'alumnat molt més enriquidora i interrelacionar diferents àrees dels continguts curriculars. Es fomenta així l'aprenentatge, mitjançant la mateixa acció d'aprendre, perquè l'alumnat a poc a poc structure i construïska el seu coneixement. Emprant els mateixos aprenentatges i experiències, desenvolupant les seues habilitats, permetent així una retroalimentació constant i continua a la formació de l'alumnat.

- La comprensió lectora i l'expressió oral es pot treballar al dossier didàctic, amb propostes per a la reflexió i el debat a partir de fragments de l'espectacle i alguns textos del repertori, fomentant així el desenvolupament de l'esperit crític.

- L'expressió escrita és vorà reflectida amb l'elaboració d'una carta, dirigida a alguna de les persones properes de l'alumnat i al llarg de les activitats del dossier. Activitat que intenta reproduir un dels moments de l'espectacle quan parlen d'un personatge que viatja sense parar.

- La creativitat es pot desenvolupar des de l'expressió artística, generant així noves experiències artístiques per l'alumnat. L'alumnat podrà gaudir d'una experiència estètica amb música en directe que permetrà reforçar el seu propi imaginari mitjançant aquest conte musical.

La Botigueta dels Contes
Un Temps de Fantasia

- La transversalitat de la música permet fer-la servir com eina educativa per a tractar temes diversos, com l'educació emocional i l'educació en valors. Permetent la interrelació de l'àmbit educatiu amb altres, com el familiar o el social.

- La igualtat es tracta de manera directa amb el repertori seleccionat. Les tres compositores que escoltareu tingueren una trajectòria professional de gran rellevància a la seua època i les seues composicions eren respectades i admirades, dins del context social de l'època, cosa que no era gens habitual.

ANNEXOS

1. El repertori⁵

<i>Ondine</i> (3'30'')	C. Chaminade
<i>La Diva de l'Empire</i> (2'30'')	E. Satie
<i>Prélude Op.10</i> (2'50'')	M. Bonis
<i>Au Clair de la Lune</i> (2'30'')	Popular francesa
<i>Clair de Lune, de Suite Bergamasque</i> (5')	C. Debussy
<i>Tendrement</i> (4'30'')	E. Satie
<i>Reflets</i> (2'30'')	L. Boulanger
<i>Barcarolle, de Les contes d'Hoffmann</i> (3')	J. Offenbach
<i>Habanera de Carmen</i> (2'15'')	G. Bizet
<i>Le jardin féerique, de Ma mère l'Oye</i> (3'30'')	M. Ravel

⁵ En ordre d'interpretació.

2. Els Intèrprets

Noèlia Pérez Cervantes, veu

Artista i creadora multidisciplinària que alterna teatre, música i televisió.

Guardonada amb el Premi Unnim a Millor Actriu i el Premi Metropol al Millor Projecte Teatral. En 2015 crea la seua pròpia companyia, Cashalada cia. al costat de Josep Zapater. Com a tàndem, guanyen el Premi AVAV a Millor Música Original per la pel·lícula Coses a Fer Abans de Morir, a més són responsables de la música, lletra i direcció musical de TIC-TAC i L'Aneguet Lleig, tots dos guardonats amb el MAX al Millor Espectacle Musical, de Merlín, un Musical de Leyenda, Premi Teatre Musical a Millor Musical Familiar i guardonat amb tres premis Broadway World.

Dirigeix espectacles on la música és essencial, com Two Ladies or not Two Ladies de Cashalada, o 128 batecs per minut d'Albena.

També presenta i dirigeix nombroses gales i esdeveniments com el XX aniversari dels Premis Iturbi, en el Teatre Principal de València, o participa en el guió, composició i actuació en la Gala dels Premis MAX en el seu XX aniversari.

Protagonitza diferents musicals i obres de teatre treballant per a directors com Mario Gas, Jose Carlos Plaza, Carles Alberola, Joan Font o Paco Mir entre altres.

La Botigueta dels Contes
Un Temps de Fantasia

Antonio Galera, piano

Descrit per *Scherzo* com “una veu amb personalitat pròpia”, Antonio Galera ha actuat en la Salle Cortot de Paris, Chapelle de la Trinité de Fontainebleau, Saint Martin in the Fields de Londres, Zhong Shan Hall de Taipei, Steinway Hall de New York, Society of the Four Arts de Palm Beach, Auditorio Nacional de Madrid, Palau de la Música de València, Auditorio ADDA d’Alacant, Cartoixa de Valldemossa, Auditorio de Zaragoza o Palau de la Música de Barcelona, amb directors com P. Entremont, B. Fernández, R. Gimeno, J. E. Lluna, P. Rus, C. Soler, A. Salado o R. Tebar.

Molt actiu en el camp de la música de cambra, ha actuat en la Fundació Juan March, Centre de Musique de Chambre de Paris, el Festival de Úbeda, Música en Segura o al Bar Harbor Music Festival, on és músic resident. Altres compromisos recents inclouen concerts a Amèrica Llatina, Orient Pròxim o Àfrica del Sud. Realitza col·laboracions multidisciplinàries amb les companyies *La Veronal*, *La Fura dels Baus* i *Cashalada cia.* o junt amb l’escriptora Elvira Lindo amb l’espectacle “Literatura al Compás”. El seu disc de debut, “Prélude”, ha rebut el reconeixement de la crítica especialitzada.

Imparteix cursos a la Universitat de València i a escoles i universitats de França, Bèlgica, Itàlia, Mèxic, Malàisia, Qatar, Espanya i els EUA. Participa en les produccions del departament d'Educació del Palau de Les Arts. Apassionat de la gestió cultural i la investigació, dissenya projectes com el *Festival dels Horts*, del qual és director artístic.

Més informació: www.antoniogalera.com

Spotify <https://spoti.fi/31U0e5u>

Youtube <https://www.youtube.com/antoniogalerapiano>

Instagram www.instagram.com/antoniogalerapiano

3. Llista de reproducció de l'univers sonor de l'espectacle

Compartim amb vosaltres una *playlist* perquè pugau endinsar-vos a l'univers sonor del conte musical. Aquestes obres no formen part del repertori de l'espectacle⁶.

M. Bonis, *Près du Ruisseau* (transcripció per a arpa): [Mel Bonis: Près du Ruisseau](#)

M. Bonis, *A l'Aube* (3:51): [Mel Bonis - Scènes de la forêt](#) [メル・ボニ：森の情景](#)

M. Bonis, *Sevillana*: [Mel Bonis - Sévilliana \(1928\)](#)

L. Boulanger, *Preludi en Re bemoll*: [Alexandra Dariescu plays Lili Boulanger](#)

L. Boulanger, *D'un vieux jardin*: [Lili Boulanger : D'un vieux jardin \(Trois Morceaux pour piano\)](#)

N. Boulanger: [Nadia Boulanger - Trois Pièces pour violoncelle et piano | Cheng² Duo](#)

N. Boulanger, *Allons voir sur le lac d'argent*: [Nadia Boulanger #5 - Allons voir sur le lac d'argent - mélodie inédite](#)

C. Chaminade, *Les Sylvains*, op. 60: [Cécile Chaminade : Les Sylvains op. 60](#)

C. Chaminade, *Villanelle*: [Villanelle by Cécile Chaminade - Julia Holoman](#)

F. Chopin, *Vals en Sol b M*, op.70 núm.1: [Airi Katada – Waltz in G flat major, Op. 70 No. 1 \(second stage, 2010\)](#)

F. Chopin, *Nocturns op.15 núm. 2 i op.31 núm. 1*: [Frederic Chopin , Nocturne Fis dur op 15 Nr 2 Krystian Zimerman, Chopin: Nocturne Op. 32, No. 1 in B Major - Marja Kaisla](#)

F. Chopin, *Preludi en Mi b M*, op.28 núm. 19: [Seong-Jin Cho – Prelude in E flat major Op. 28 No. 19 \(third stage\)](#)

⁶ Podeu seleccionar algunes músiques i utilitzar-les a les vostres classes. Si ho considereu adient alguna d'aquestes músiques es pot fer-ne ús d'elles també a l'activitat d'escolta proposada a l'alumnat

La Botigueta dels Contes
Un Temps de Fantasia

C. Debussy, *Nuit d'Étoiles*: [Natalie Dessay & Philippe Cassard - Nuit D'étoiles \(Debussy\)](#)

C. Debussy, Preludi (...*Les fées sont d'exquises danseuses*): [DEBUSSY - Les Fées sont d'exquises danseuses](#)

G. Fauré, Improvisació op.84 núm. 5: [Chenyin Li plays Fauré's Improvisation Op 84 No 5](#)

G. Faure, Primera sonata de violí en La M, op. 13, tercer moviment (14:04): [Fauré Violin Sonata No.1 in A major - Bomsori Kim 김봄소리](#)

M. Ravel, *Sherezade* (fragment): [Fatma Said records Ravel: Shéhérazade, M. 17: II. La flûte enchantée](#)

M. Ravel, Trio per a violí, violoncel i piano en La m, segon moviment (11:50): [Beaux Arts Trio perform Ravel Piano Trio - 1987 TV broadcast](#)

M. Ravel, *Rapsodie espagnole*, Malagueña (04:42): [Ravel: Rapsodie espagnole · hr-Sinfonieorchester · Pablo Heras-Casado](#)

C. Saint-Saëns, *Étude en forme de valse*, op. 52 núm. 6: [Saint-Saëns: "Étude en forme de valse" Op.52 No. 6 piano](#)

C. Saint-Saëns, *Aquarium* de *Le Carnaval Des Animaux*: [Katia & Marielle Labèque & Berlin Phil – Saint-Saëns: Le Carnaval Des Animaux: Aquarium](#)

Erik Satie: [Pascal Rogé — “Gymnopédie No. 1”, Erik Satie Sleepy Improv On Erik Satie Satie / Debussy Gymnopédies ondes martenot & orchestra](#)

4. Llista de reproducció del repertori de l'espectacle

Ací us compartim les peces que sonaran al llarg del conte musical:

- C. Chaminade, *L'Ondine*: [シャミナード : 水の精 /Chaminade, Cécile:L'Ondine Op.101](#)

Versió amb partitura: [Cécile Chaminade - L'Ondine, Op.101](#)

- E. Satie, *La Diva de l'Empire* (01:13): [Erik Satie - La Diva de l'Empire \(Felicity Lott, with Graham Johnson\) | "Voices of Our Time" \(18/27\)](#)

Versió amb partitura: [Erik Satie ~1904~ La Diva de l'Empire \(voice & piano\)](#)

- M. Bonis, *Prélude*: [Mel Bonis - Prélude, Op. 10](#)

Versió amb partitura: [Mélanie Bonis: Prélude, Op.10](#)

- La cançó popular francesa *Au Clair de la Lune*: [Au clair de la lune, mon ami Pierrot \(comptine avec paroles\)](#)

Grabació original amb un fonòautògraf: [1857 fonòautògraf 1860 au clair de la lune](#)

- C. Debussy, *Claire de Lune* de la *Suite Bergamasque*: [Victor Borge - Clair de Lune](#)

Versió amb partitura: [Debussy - Clair de lune \(Audio+Sheet\) \[Cziffra\]](#)

- E. Satie, *Tendrement*: <https://www.youtube.com/watch?v=aheHmGblaSA>

Versió amb partitura: [Erik Satie ~1902~ Tendrement \(voice & piano\)](#)

- L. Boulanger, *Reflets*: [LILI BOULANGER // 'Reflets' by Coline Dutilleul & Kunal Lahiry](#)

Versió amb partitura: [Lili Boulanger - Reflets \(1911\)](#)

- J. Offenbach, *Barcarolle*: [Anna Netrebko & Elīna Garanča – Offenbach: Les Contes d'Hoffmann: Barcarolle](#)

La Botigueta dels Contes
Un Temps de Fantasia

Transcripció per a piano: [Barcarole "Les contes d'Hoffmann" Jacques Offenbach Piano Solo](#)

- G. Bizet, *Habanera* de l'òpera *Carmen*: [Maria Callas Live: Bizet's Carmen Habanera, Hamburg 1962](#)

Versió muntatge d'òpera: [Grace BUMBRY - Carmen - Habanera](#)

- M. Ravel, *Le jardin féérique* de la suite per a piano a quatre mans *Ma mère l'Oye* (0:36): [Maurice Ravel : Ma Mère l'Oye - V. Le Jardin féérique](#)

Versió orquestral: [Gustavo Dudamel - LA Phil SOUND/STAGE: The Fairy Garden from Ravel's "Mother Goose"](#)

Transcripció per a piano sol: [Antonio Oyarzabal / Maurice Ravel "Le jardin féérique"](#)

5. Les compositoras i els compositors

Georges Bizet (1838-1875)

Bizet va nèixer a París, en una família de músics. Sa mare havia estudiat cant i son pare piano, però treballava de perruquer. Bizet als 4 anys va demostrar que tenia certa facilitat per a la música i va entrar al Conservatori de París a l'edat dels 9 anys. Al conservatori va guanyar diferents primers premis de solfeig i piano i quan ja estava finalitzant la seua formació guanyà el Gran Premi de Roma (1857). Va estudiar amb els professors Pierre-Joseph-Guillaume Zimmerman (1785-1853) i Antoine François Marmontel (1816-1898), gràcies a aquests professors va conèixer el compositor Charles Gounod (1818-1893), qui va suposar una gran influència per al seu estil compositiu, i va entaular amistat amb un jove Camille Saint-Saëns (1835-1921).

Estudià dos anys a Roma, on va començar a compondre moviments de simfonies, òperes i cantates. Després d'aquests dos anys va tornar a París en 1860 i durant tres anys va intentar, amb l'estabilitat que li permetia el Premi de Roma, obrir-se camí a l'escena musical parisenca com a compositor i pianista.

La dècada de 1860 és una etapa complicada per a Bizet, en finalitzar la seua beca comença a tindre problemes econòmics. Gràcies a obres com *Djamileh*, *L'Arlésienne* i *Don Rodrigo* comença a establir-se com a compositor de cert prestigi. Però, sense cap dubte, la figura de Bizet obtingué el seu reconeixement amb l'òpera *Carmen* (1875). Bizet morí després de la 33à funció quan només comptava amb trenta-sis anys.

Mel Bonis (1852-1937)

Mel Bonis va nèixer a París en una família d'origen modest. Inicialment de formació autodidàctica, va mostrar des de ben xicoteta unes aptituds i sensibilitat musical extraordinàries, aprenent a tocar el piano ella a soles. Més tard, amb setze anys, va entrar al Conservatori.

Per a evitar que la seua filla es relacionara excessivament amb companys de l'àmbit artístic, la seua família concertà (pràctica molt habitual en aquell temps) el seu matrimoni amb un home de negocis. Per aquest motiu, Mel Bonis va deixar la seua activitat musical per més de deu anys, dedicant-se exclusivament a tasques domèstiques.

A finals de la dècada de 1890 va reprendre la composició i, per fi, va ser reconeguda pels seus companys com una gran compositora. El 1907 va ser admesa com a membre de la *Société des compositeurs de musique* i, poc després, va aconseguir contractes amb editorials perquè les seues obres foren publicades. Però, malgrat la qualitat de la seua música, el seu repertori ha estat molt poc interpretat fins a temps recents.

Mel Bonis va compondre més de 300 obres d'una gran varietat de gèneres musicals com, per exemple: *Cinq pièces pour piano* Op.11, *Sonata per a Flauta* Op.64 o *Scènes de la forêt* Op.123.

Lili Boulanger (1893-1918)

Lili era la germana menor de la gran pedagoga Nadia Boulanger (1887-1979) i va nèixer a París. Son pare, Ernest Boulanger (1815-1900), va ser un compositor francès de cert renom que va guanyar el Gran Premi de Roma en 1835. Sa mare, Raïssa Mischetsky, pertanyia a una família de l'aristocràcia russa.

Lili va mostrar des de ben menuda unes grans aptituds musicals, i va rebre les seues primeres classes de cant, solfeig i piano de la mà de la seua germana Nadia i del compositor francès Gabriel Fauré (1845-1924). Amb només sis anys ja realitzava exercicis de contrapunt amb la seua germana. La composició va ser la seua gran vocació i sempre va tindre clar que ella volia ser compositora, però també sabia tocar el piano, l'arpa, el violoncel, el violí i l'orgue.

Va ser la primera dona guanyadora del Gran Premi de Roma l'any 1913. Aquest premi consistia en una beca del govern francès per ampliar els seus estudis a la Villa Medici. A causa de la Primera Guerra Mundial, va haver de tornar a París, i no va poder reprendre la seua residència romana fins a l'any 1916. La seua salut sempre havia sigut molt delicada i va faltar prematurament l'any 1918 a causa d'una malaltia ara coneguda com a malaltia de Crohn.

Lili va compondre obres molt inspirades durant el seu breu període de vida, sobretot músiques corals, cançons i algunes peces per a piano: *Trois morceaux pour piano*, La cantata *Faust et Hélène* o l'obra per cor i orquestra *Vieille prière bouddhique*.

Cécile Chaminade (1857-1944)

Chaminade va nàixer a París en 1857, rebent les primeres lliçons de piano de sa mare. Un dels seus professors privats va insistir als seus pares que Cécile fera les proves d'accés al Conservatori de París quan Cécile comptava només amb deu anys. Son pare es va oposar a que Cécile realitzara la prova d'accés, però permeté que Cécile continuara estudiant i formant-se com a músic de manera privada amb diferent professorat del conservatori. Son pare va pensar que, d'aquesta manera, la seua filla no desenvoluparia una carrera professional amb la música, que només continuaria sent una afició per a ella.

Des de ben xicoteta Cécile va anar creant diferents peces musicals, sobretot per a piano. A l'edat de vint-i-un anys realitzà el seu primer recital amb un repertori format exclusivament per composicions pròpies.

Al llarg de la dècada de 1870 i 1880 moltes de les seues composicions es programaven a la prestigiosa *Société nationale de musique*. També va ser quan començà a fer *tournées* per França, i així començà la seua carrera com a concertista. Chaminade va debutar a Anglaterra en 1892 i als Estats Units en 1908. Les seues obres van tindre una gran acollida en Nord Amèrica.

Va ser la primera dona a rebre l'*Ordre national de la Légion d'honneur* l'any 1913. Amb el temps, l'activitat concertística i compositiva de Chaminade va disminuir, però començà a enregistrar en rotllos de pianola les seues composicions.

Cécile Chaminade va faltar a Monte Carlo en 1944 a l'edat de 86 anys.

A més d'haver compost nombroses peces per a piano i cançons, una de les composicions més importants de Chaminade és el seu *Concertino* per a flauta, Op.107.

Claude Debussy (1862-1918)

El compositor i pianista Claude Debussy va nèixer a Saint-Germain-en-Laye, molt a prop de la gran ciutat de París. Era el major de cinc germans i ja de molt jovenet va demostrar unes grans aptituds per al seu instrument.

Encara que va ser acceptat al Conservatori de París amb només deu anys, mai va acabar de conèixer i acceptar el món acadèmic i rígid d'aquesta institució. Li encantava traspasar els límits del considerat com "correcte", dins de l'àmbit acadèmic, a les seues composicions.

Com altres grans compositors i composidores franceses de la seua època, va compondre peces per a piano sol i per a veu i piano. Trobem així cicles com les *Chansons de Bilitis* o els seus dos quaderns de preludis per a piano sol. *Clair de Lune* de la *Suite Bergamasque* és una de les seues obres més conegudes. També va escriure grans peces orquestrals com *La Mer* i el *Prélude à l'Après-midi d'un faune* o l'òpera *Pelléas et Mélisande*. L'Exposició Universal de París de 1889 li va permetre conèixer noves músiques d'altres països molt llunyans, com el gamelan de Java o la música balinesa, sonoritats que va incorporar a les seues composicions en nombroses ocasions.

Jacques Offenbach (1819-1880)

Compositor i empresari que va nèixer a Colònia, Alemanya, i va morir a París.

Offenbach va aprendre a tocar el violí a l'edat dels sis anys, però el va canviar pel violoncel poc més tard. Va accedir al Conservatori de París a l'edat de catorze anys, però va descobrir que el món acadèmic no estava fet per a ell. De 1835 a 1855 es va guanyar la vida com a un reputat violoncel·lista i director d'orquestra, però el seu somni era compondre peces còmiques per a teatre musical.

Offenbach es va convertir en un dels màxims representants del gènere de l'opereta i un gran renovador de la mateixa al segle XIX gràcies a obres com *Orphée aux enfers* i *Les contes d'Hoffmann*, especialment la seua *Barcarolle*. El *Galop infernale*, coneguda simplement com a *Can Can* és una de les seues melodies més conegudes.

Maurice Ravel (1875-1937)

Compositor Basc-francés, va nèixer a Ciboure a la zona denominada País Basc-Francés i va morir a París.

Ravel va estudiar piano, però es va centrar des de ben jove en la composició i va rebre classes al Conservatori de París de Gabriel Fauré.

Amb Claude Debussy, Ravel està considerat com un dels màxims exponents, representants i renovadors de la música francesa de finals del segle XIX i principis del XX, reconegut per les seues brillants orquestracions.

Era ben coneguda la seua afició als artefactes mecànics, com mecanismes, engranatges o autòmats, potser influenciat pel seu pare, un enginyer suís. La seua mare basca li va transmetre l'atracció pel folklore espanyol, que li va servir com a font d'inspiració per a moltes de les seues obres.

Es poden destacar d'entre les seues obres per a piano *Jeux d'Eau*, *Pavane pour une infante défunte* o la col·lecció de *Miroirs*. Una de les seues obres orquestrals més conegudes és el *Boléro*. També podem destacar la *Rapsodia espagnole* o el seu concert per a piano i orquestra en Sol M.

Erik Satie (1866-1925)

Satie naix a la regió de Normandia i mor a París a l'edat de 59 anys. Compositor i pianista, és considerat com el precursor del minimalisme i de l'impressionisme musical. Va escriure nombroses peces per a piano sol i veu i piano, així com música incidental per a obres de teatre.

Satie va treballar durant la seua joventut com a pianista als cafés de París i no va començar la seua formació musical reglada fins als quaranta anys.

Satie va ser una figura de referència per a compositors com Ravel o, més endavant, els coneguts com el grup de *Les Six*: Auric, Honegger, Poulenc, Milhaud, Durey i Tailleferre.

Una de les composicions més conegudes de Satie és la seua primera *Gymnopedie*.

6. Els textos de les cançons del repertori

La Diva de l'Empire d'Erik Satie, text de Dominique Bonnaud i Numa Blès

<p>Sous le grand chapeau Greenaway, Mettant l'éclat d'un sourire, D'un rire charmant et frais De baby étonné qui soupire, Little girl aux yeux veloutés, C'est la Diva de l'Empire. C'est la rein' dont s'éprennent Les gentlemen Et tous les dandys De Piccadilly.</p> <p>Dans un seul "yes" elle mettant de douceur Que tous les snobs en gilet à coeur, L'accueillant des hourras frénétiques, Sur la scène lancent des gerbes de fleurs, Sans remarquer le rire narquois De son joli minois.</p> <p>Elle danse presque automatiquement Et soulève, oh très pudiquement, Ses jolis dessous de fanfreluches, De ses jambes montrant le frétillement. C'est à la fois très très innocent Et très très excitant.</p>	<p>Sota un gran barret Greenaway, amb la resplendor d'un somriure, amb un riure encantador i fresc de <i>baby</i> sorprés que sospira, la <i>littlegirl</i> dels ulls vellutats, és la diva de l'Empire, és la reina de la qual s'enamoren els <i>gentlemen</i> i tots els <i>dandys</i> de Piccadilly.</p> <p>En un únic <i>yes</i> posa tanta dolçor que tots els <i>snobs</i> amb cor sota l'armilla l'agafen amb <i>hoorays</i> frenètics, tirant rams de flors a l'escenari, sense adonar-se del somriure del seu bonic rostre.</p> <p>Balla gairebé automàticament, i aixeca oh!, molt púdicament les seues boniques sinagües de fru-fru; descobrint el bullir de les seues cames. És alhora molt innocent i molt excitant.</p>
--	---

Reflets de Lili Boulanger, text de Maurice Maeterlinck

<p>Sous l'eau du songe qui s'élève Mon âme a peur, mon âme a peur. Et la lune luit dans mon coeur Plongé dans les sources du rêve!</p> <p>Sous l'ennui morne des roseaux Seul le reflet profond des choses, Des lys, des palmes et des roses Pleurent encore au fond des eaux.</p> <p>Les fleurs s'effeuillent une à une Sur le reflet du firmament. Pour descendre, éternellement Sous l'eau du songe et dans la lune.</p>	<p>Baix l'aigua del somni que s'eleva, la meua ànima té por, la meua ànima té por! I la lluna llueix en el meu cor immers en les fonts dels somnis.</p> <p>Baix l'avorrit avorriment de les canyes (només) els reflexos profunds de les coses, lliris, palmeres i roses encara plorant al fons de les aigües.</p> <p>Les flors es desfullen una a una sobre el reflex del firmament. Per a descendir, eternament, baix l'aigua dels somnis i en la lluna.</p>
---	---

Tendrement d'Erik Satie, text de Vincent Hyspa

<p>D'un amour tendre et pur afin qu'il vous souviene, Voici mon coeur, mon coeur tremblant, Mon pauvre coeur d'enfant</p> <p>Et voici, pâle fleur que vous fites éclore, Mon âme qui se meurt de vous Et de vos yeux si doux.</p> <p>Mon âme est la chapelle, Où la nuit et le jour Devant votre grâce immortelle, Prie à deux genoux mon fidèle amour.</p> <p>Dans l'ombre et le mystère Chante amoureusement Un douce prière, Païenne si légère, C'est votre nom charmant.</p> <p>Des roses sont écloses Au jardin de mon coeur, Ces roses d'amour sont moins roses Que vos adorables lèvres en fleur.</p> <p>De vos main si cruelles Et dont je suis jaloux, Effeuilles les plus belles, Vous pouvez les cueillir, Le jardin est à vous.</p>	<p>Perquè es recorde d'un amor tendre i pur, ací el meu cor, el meu cor tremolós, el meu pobre cor d'infant.</p> <p>I ací, pàl·lida flor que vós feu obrir-se, la meua ànima que mor per vós i els vostres ulls tan dolços.</p> <p>La meua ànima és la capella en la qual dia i nit davant la vostra immortal gràcia resa de genolls el meu fidel amor.</p> <p>Baix l'ombra i el misteri canta amorosament una dolça pregària pagana i tan lleugera: el vostre nom encantador.</p> <p>Les roses s'han obert al jardí del meu cor; les roses de l'amor són menys roses que els vostres llavis adorables en flor.</p> <p>Amb les vostres mans cruels de les quals estic tan gelós, desfulleu les més belles, agafeu les que vulgueu, vostre és el jardí.</p>
---	--